

Pericopa VaYeşev - Relații între frați în Tora [anul 5782]

Regele David scrie „Iată ce bine și ce plăcut este să stea frații uniți împreună” (Psalmi 133:1). Într-adevăr așa este dacă relațiile între frați sunt frumoase și ei se înțeleg bine. Însă din pericopa noastră noi învățăm despre oribila invidie a fraților mai mari față de fratele lor mai mic, Iosef. Această invidie a provocat aruncarea lui într-o groapă, vinderea lui în sclavie și într-un fel la acel *galut*/exil lung de 400 de ani al poporului evreu în Egipt. Această poveste tragică se adaugă altora din cartea Geneza în care găsim relații de acest fel între frați.

Noi citim deja în pericopa Bereșit despre primii doi frați din istorie, Cain și Hevel, a căror poveste s-a încheiat cu uciderea unuia de către fratele său. Cain care era nestăpânit îl invidia pe fratele său Abel (Hevel) din pricină că Domnul a primit ofranda sa pe când pe a lui Cain a respins-o. Din această cauză Cain l-a omorât pe fratele său Abel.

În pericopa VaYera, cei doi frați din mame diferite, Isaac și Ismail nu se confruntă direct între ei, dar mama lui Isaac, Sara, i-a cerut lui Avraham să-l alunge pe Ismail împreună cu mama lui, Hagar, printre altele din cauza influenței negative pe care o avea acesta asupra lui Isaac și din cauză că el va deveni un „derbedeu”.

În pericopa Toldot am citit despre nașterea celor doi gemeni, Iacov și Esav, și originea conflictului între ei care va continua și în pericopele următoare. Esența disputei a început încă pe când erau în pântecele mamei lor, Rebeca, „iar fiii se băteau înlăuntrul ei” (Geneza 25:22) care atrage atenția la diferența specifică între ei: Iacov se va dovedi ca o persoană fină, onestă și devotată familiei lui. Spre deosebire de el, Esav va deveni un petrecăreț, un om care caută doar să-și îndeplinească virtuțile și viciile. La culmea conflictului, când Esav regretă vânzarea dreptului de prim născut, el pregătește uciderea lui Iacov, iar acesta este nevoit să fugă în exil pentru ani mulți.

În cartea Geneza invidia se găsește și la femei. În pericopa VaYeşe noi învățăm despre relațiile încâlcite între cele două surori, Rahel și Lea. La început Rahel arată un devotament uriaș față de sora ei când o ajută să se căsătorească cu Iacov. În continuare, văzând fertilitatea pânteceului Leiei pe când ea rămăsese stearpă, iubirea și sprijinul se transformă în gelozie și invidie cruntă.

În pericopa noastră și în cele două în continuare noi citim despre relațiile complicate și tensionate între Iosef și frații lui.

Corectarea, reparația – *ha-tikun* – vine în cartea Şmot/Exodul, în frumoasa relație între cei doi frați: Moise și Aaron. Atunci când Hakadoş Baruch Hu l-a anunţat pe Moise că el este cel ales să conducă poporul la ieşirea din sclavie

spre libertate, Aaron nu s-a supărat, nu s-a întristat, nu l-a invidiat „Ci iată, (Aaron) iese în întâmpinarea ta și când te va vedea se va bucura **în inima lui**” (Exodul 4:14). Bucuria lui Aaron pentru succesul lui Moșe și pentru noua slujbă a lui este adevărată. El nu se preface ci se bucură pe bune și își încurajează fratele din toată inima. Aaron putea să-și închipuie că i s-a făcut o nedreptate, fiindcă în primul rând el era primul născut și în al doilea rând Moise a crescut ca un rege în casa faraonului și pe urmă a stat în condiții excelente în Median. Aaron pe de altă parte a stat cu conviețuitorii lui în robie și s-a chinuit cu ei să supraviețuiască și să-i îndrume. Așa că de la Aaron noi învățăm trăsătura de bucurie pentru succesul altuia și susținerea lui necondiționată.

Toraua conține o abundență de povești în care se descoperă conflicte familiare dintre care o mare parte sunt divergențe între frați. Aceste povești reflectă o situație care există și astăzi în mod identic cu perioada aceea.

Una dintre mișvot spune: „**Să nu-l urăști pe fratele tău în inima ta**” (Levitic 19:17). Nu numai să nu arăți asta în afară și să nu-l lovești pe fratele tău, ci atitudinea față de el trebuie să fie de iubire adâncă și adevărată.